

{ } { }

Bakara Suresi

143

GİT

◀ Bakara / 143 ▶



وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ
 عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا
 وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ
 مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ
 وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ
 وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ إِيْمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ
 لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ

Türkçe Transcript

Vekezâlike ce'alnâkum ummeten vesetan litekûnû şuhedâe 'alâ-
 nnâsi veyekûne-rrasûlu 'aleykum şehîd(en)^(k) vemâ ce'alne-
 lkiblete-lletî kunte 'aleyhâ illâ lina'leme men yettebi'u-rrasûle
 mimmen yenkalibu 'alâ 'akibeyh(i)^(c) ve-in kânet lekebîraten illâ
 'ale-llezîne heda(A)llâhu vemâ kâna(A)llâh(u)^(k) liyudî'a
 îmânekum^(c) inna(A)llâhe bi-nnâsi leraûfun rahîm(un)

Abdülbaki Gölpınarlı Meali

İşte böylece bütün insanlara tanıklık etmeniz, Peygamberin de size tanık olması için sizi, doğru yolun tam ortasında giden bir ümmet yapmışızdır. Zaten evvelce yöneldiğin Ka'be'yi kible yapışımızdan maksat da ancak Peygambere uyacak olanları, iki topuğu üstünde gerisin geriye döneceklerden ayırt etmektir. Bu, elbette Allah'ın doğru yolu gösterdiği kimselerden başkalarına ağır gelecek. Allah, imanınızı zayı etmez. Şüphe yok ki Allah, insanları esirgeyicidir, rahimdir.

İman'dan maksat, gerçek inancı belirten namazdır ve âyet önceden Kudüs'e karşı kılınan namazın zayi olmayacağını bildiriyor.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

İşte böylece Biz sizi, insanlara şahit (ve örnek) olmanız için (ıfraz ve tefritten sakınıp doğru ve uygun yolu tutan vasat) orta bir ümmet kıldık; Peygamber de sizin üzerinizde bir şahit olsun (diye böyle yaptık). Senin üzerinde bulunduğu (yönü, Kâbe'yi) kible yapmamız, Elçiye uyan (sadık)ları, topukları üzerinde gerisin geri dönen (kaypak tiplerden ve Hakk yolu terk edenlerden) ayırt etmek içindir. Doğrusu (bu tür öze dönüşler ve değişimler) Allah'ın hidayete ilettiklerinin dışında kalanlar için büyük (ve ağır bir yük) gelir. Allah, imanınızı boşa çıkaracak değildir. Şüphesiz Allah, insanlara şefkatli ve merhametlidir.

Abdullah Parlıyan Meali

Ve böylece sizin dengeli ve ölçülü, orta yolu tutan bir toplum olmanızı istedik. Yaşantınızla tüm insanlığa Allah'tan gelen gerçekleri yaşayan şahitler olasınız ve elçi de sizin üzerinize aynı şekilde şahit olsun diye. Senin çok isteyip te şu anda üzerinde bulunduğu Kâbe'yi biz ancak; peygambere uyanı, ökçesi üzerine geri dönenlerden ayırt etmemiz için kible yaptık. Bu şekilde kiblenin Kudüs'ten Kabe'ye çevrilmesi, Allah'ın yol gösterdiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir. Allah sizin imanınızı ve önceden Kudüs'e yönelerek kıldığınız namazları boşa götürecek değildir. Allah insanlara çok şefkat eden ve acıyandır.

Ahmet Tekin Meali

Biz doğru yolu gösterdiğimiz gibi, sizi de, Kur'an'ı bilen ve bütün insanlara tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderler ve doğruları konuşan şahitler olmanız, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasûlün, Muhammed'in de Kur'an'ı tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek önder, doğruları konuşan şahit olması için sizi mûtedil, âdil, hayırlı, makul, seçkin, ahlâkî değerleri, itidali ve adâleti belirleyici güç kabul eden açık bir toplum, bir millet haline getirdik. Senin arzulayıp da, şu anda yönelmediğin kibleyi, Kâbeyi, biz ancak peygambere, Kur'an'a ve sünnete uyanı, ökçeleri üzere geri dönenlerden ayırt etmemiz için kible yaptık. Bu iş, elbette, Allah'ın hidayeti, doğru yolu nasip ettiği kimselerin dışındakilere çok ağır gelecekti. Allah imânda sebatınızın, sadakatınızın, imânınızın eseri olan amellerinizin karşılığını yok etmez, kaybetmez. Allah insanlara karşı çok şefkatli, engin merhamet sahibidir.

bk. Kur'an-ı Kerim, 4/115; 6/159; 17/82; 41/44; et-Tâc, 5/179. Bu âyette Rasul'den önce eklenen ifadeler, 38/26. âyetteki halife kelimesinin rasul manasına kullanılması "en-Nüket ve'l-uyûn, 5/90" ve "Tirmizî, Zühd, 26, Buhârî, Ahkâm, 42, Kader 8, Neseî, Biat 32, Müsned-i Ahmed, 2/237, 289, 3/39, 88"de Ebû Hüreyre'den rivayet

edilen hadiste geçen halife kelimesinin de Rasul manasına kullanıldığının görülmesi ve teyit edilmesi ve Rasulullah'ın fîli sünnetinin de böyle olması sebebiyle otuza yakın âyette Rasul'den önce bu ifadeler kullanılmıştır.

Ahmet Varol Meali

Böylece sizi, insanların üzerine şahit olmanız ve peygamberin de sizin üzerinize şahit olması için orta bir ümmet kıldık. Senin daha önce yönelmekte olduğun kibleyi, insanlardan kimin peygambere uyduğunu ve kimin de ökçelerinin üzerine geriye döndüğünü ortaya çıkarmak amacıyla belirlemiştik. Şüphesiz bu sadece Allah'ın doğru yola erıştirdiği kimselerden başkasına ağır gelir. Allah elbette sizin imanınızı [27] boşa çıkarmayacaktır. Şüphesiz Allah insanlara çok acıyan ve çok rahmet edendir.

27.Daha önceki kibleye yönelerek yapmış olduğunuz ibadetlerinizi.

Ali Bulaç Meali

Böylece biz sizi, insanlara şahid (ve örnek) olmanız için orta (vasat) bir ümmet kıldık; Peygamber de üzerinizde şahid olsun. Senin üzerinde bulunduğu (yönü, Ka'be'yi) kible yapmamız, elçiye uyanları, toplukları üzerinde gerisin geri dönenlerden ayırdetmek içindir. Doğrusu (bu,) Allah'ın hidayete ilettiklerinin dışında kalanlar için büyük (bir yük)tür. Allah, imanınızı boşa çıkaracak değildir. Şüphesiz, Allah, insanlara şefkat edendir, esirgeyendir.

Ali Fikri Yavuz Meali

Ey Müslümanlar, böylece sizi seçkin ve şerefli bir ümmet kıldık ki, bütün insanlar üzerine adâlet örneği ve hak şahidleri olasınız. Peygamber de sizin üzerinize şahit olsun; ve (ey Rasûlüm) hâlen yönelmekte olduğun Kâbe'yi, ancak Rasûle uyanlarla geri dönenler arasını ayırt etmek için kible kıldık. Gerçi bu kibleyi çeviriş büyük ve ağır ise de yalnız, o Allah'ın hidâyet ettiği kimselere ağır gelmez ve Allah imanınızı zâyietmez. Muhakkak Allah Tealâ İnsanlara çok merhametlidir, günahlarını bağışlayıcıdır.

Bahaeddin Sağlam Meali

Böylece sizi (Kabeye yöneltmekle) vasat (orta yolda) bir toplum kıldık. Ki insanlara karşı şahit olasınız, Peygamber de size karşı şahit olsun. (Daha önce) senin ona yönelerek ibadet ettiğin Kâbe'den seni (Kudüs'e) çevirmemiz, (*) sadece geri dönmek isteyenlerden kimin Peygamber'e uyacağını ortaya çıkarmak içindi. Şüphesiz bu kible değişikliği, Allah'ın hidayet verdiği insanların dışındakilere zor gelir. (Ey inananlar!) Allah sizin imanınızı zayi edecek değildir. Allah insanlara çok şefkat eden ve çok acıyandır.

() Ayetteki "cealna" beddelna demektir.*

Bayraktar Bayraklı Meali

İnsanların sorunlarını çözesiniz/insanlara şahit olasınız diye, sizi orta noktada olan bir toplum yaptık; böylece Peygamber de sizin sorunlarınızı çözer/size şahit olur. Biz, Peygambere uyanı, topuğu üzerinde geriye dönenenden ayıralım diye, senin eskiden yöneldiğin Kâbe'yi kible yaptık. Bu, Allah'ın yol gösterdiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir. Allah sizin imanınızı hiçe sayacak değildir. Şüphesiz ki Allah, insanlara karşı şefkatlidir; merhametlidir.[30]

[30] Ümmet, vasat ve şahit kelimeleri hakkında geniş bilgi için bk. Bayraklı, KUR'ÂN TEFSİRİ, II, 273-278; IX, 418-419.

Besim Atalay Meali (1965)

İnsanlara tanık olmak üzere, biz sizleri seçme ümmet yarattık, Peygamber de size tanık olur, sana uyanlarla, geri dönenleri bilmemizçin, yöneldiğin kibleyi, sana kible kılmışız, bu ancak Allahın doğru yolunda olmıyanlar için ağır bir iştir, Allah da yitirmez inanınızı, Allah acır insanlara, Allah yarlıgar

Cemal Külünkoğlu Meali

Ve işte böylece sizi dengeli ve ölçülü bir toplum kıldık ki insanlar nezdinde Hakk'ın şahitleri (örnekleri) olasınız ve resul de sizin hakkınızda şahit/örnek olsun. Senin vaktiyle (arzulayıp da şu anda) yöneldiğin Kâbe'yi, kim resule uyuyor, kim de gerisin geri dönüyor, görelim diye kible yaptık. Şüphesiz bu (değişiklik), Allah'ın (iyi niyet ve gayretinden dolayı) doğru yola ulaştırdığı kişilerden başka herkes için zor bir sınavdı. Allah sizin inancınızı kesinlikle göz ardı etmeyecektir. Unutmayın ki Allah, insanlara karşı en şefkatli ve en merhametli olandır.

Buradaki “Dengeli ve ölçülü bir toplum” ifadesi; zevk-u sefadan uzak duran, dünyalıklara soğuk ve ilgisiz davranırken dünyadan ilişkiyi kesecek derecede zühde meyletmeyen, taşkınlıklar ve savurganlıklar karşısında mutedil olan, doğruları konuşan, adil olan, insanın tabiatını ve imkânlarını değerlendirmede gerçekçi ve makul davranan, itidali ve adaleti belirleyici güç kabul eden, aşırılıklardan uzak duran, bir topluluğu işaret eder.

Dengeli ve ölçülü olmak; Kur'an'ın emridir ve sosyal hayatın da bir gereğidir. Hayatın insana yaraşır bir şekilde düzenlenebilmesi; aklın ve sağduyunun her daim aktif olmasına ve vahyin ortaya koyduğu kuralların pratik hayata geçirilmesine bağlıdır. İnsanı yoktan yaratan Allah, kuşkusuz ki onun nasıl bir hayat yaşaması gerektiğini ve hangi kanunlarla güven içinde yaşayacağını da en iyi bilendir. Onun için insan, fıtratıyla uzlaşa içinde olur ve vahiy merkezli yaşarsa muhakkak ki huzurda ve güvende olur.

Cemil Said (1924)

Bu vechile sizi (Ey mü'minler!) mütevassıt bir ümmet yaptık ki diğer adamlara karşı şahid olasınız ve rasûl dahî sizin îmânınıza şahid olsun. Evvelki kibleyi rasûle teb'iyet idecekler ile teb'iyetden imtinâ' iyleyecekleri tefrîk için yapmışdık. Bu

tebeddül Allâh'ın hidâyetine sevk itdikleri için alışması güç bir şey değildir. Allâh sizin îmânınızı semeresiz bırakmayacaktır, çünkü insânlar için şefkatli ve rahîmdir.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Böylece sizi insanlara şahid ve örnek olmanız için tam ortada bulunan bir ümmet kıldık. Peygamber de size şahid ve örnektir. Senin yöneldiğin yönü, Peygambere uyanları, cayacaklardan ayırdetmek için kıble yaptık. Doğrusu Allah'ın yola koyduğu kimselerden başkasına bu ağır bir şeydir. Allah ibadetlerinizi boşa çıkaracak değildir. Doğrusu Allah insanlara şefkat gösterir, merhamet eder.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Böylece, sizler insanlara birer şahit (ve örnek) olasınız ve Peygamber de size bir şahit (ve örnek) olsun diye sizi orta bir ümmet[36] yaptık. Her ne kadar Allah'ın doğru yolu gösterdiği kimselerden başkasına ağır gelse de biz, yönelmekte olduğun ciheti ancak; Resûl'e tabi olanlarla, gerisingeriye dönecekleri ayırd edelim diye kıble yaptık. Allah, imanınızı boşa çıkaracak değildir. Şüphesiz Allah, insanlara çok şefkatli ve çok merhametlidir.[37]

Âyetteki "orta ümmet" ifadesi ile, âdil, seçkin, her yönüyle dengeli, haktan asla ayrılmayan, önder, bütün toplumlarca hakem kabul edilecek bir ümmet kastedilmektedir.

Diyanet Vakfı Meali

İşte böylece sizin insanlığa şahitler olmanız, Resûl'ün de size şahit olması için sizi mutedil bir millet kıldık. Senin yöneldiğin yeri (Kâbe'yi) biz ancak Peygamber'e uyanı, ökçeleri üzerinde geri dönenenden ayırdetmemiz için kıble yaptık. Bu, Allah'ın hidayet verdiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir. Allah sizin imanınızı asla zayi edecek değildir. Zira Allah insanlara karşı şefkatli ve merhametlidir.

Rivayete göre kıyamette milletler peygamberlerinin tebliğatını inkâr ederler. Allah peygamberlerden tebliğ ettiklerine dair delil ister. Bunun üzerine ümmet-i Muhammed getirilir ve onlar buna şehadet ederler. Onlara «Siz bunu nereden öğrendiniz?» diye sorulur. Onlar da «Kur'an'dan ve Resûlullah'tan öğrendik» derler. Nihayet Resûlullah getirilir ve o da buna şahitlik eder.

Edip Yüksel Meali

Böylece sizi açık fikirli bir toplum kıldık ki halkın arasında tanıklar olabilesiniz ve elçi de aranızda tanık olabilsin. Elçiye uyanlarla topukları üzerinde geriye dönenleri birbirinden ayırmak için eskiden yöneldiğin kıbleyi değiştirdik. ALLAH'ın yol gösterdiği kimseden başkasına elbette bu ağır gelir. ALLAH imanınızı boşa çıkarmaz. ALLAH insanlara Şefkatlidir, Rahimdir.

142-145 "Kible", namazda dönmemiz gereken ortak noktadır. Kabe'nin tüm yöredeki kabilelerin kiblesi oluşu, genelde Araplar için, özelde Kureyş kabilesi için dinin ötesinde ekonomik ve politik bir öneme sahipti. Müşriklerin, ataları olan İbrahim'in anısını devam ettirdiklerini bildirir Kuran ayetleri. Kible ile ilgili ayetler inmeden önce Müslümanlar namaz kıldıklarında Mekke'li müşrikler gibi Kabe'ye yöneliyorlardı. Ne var ki, kendilerine uygulanan işkence ve zulüm sonucu müslümanlar Medine'ye hicret edip yeni bir site-devleti kurdular. Merkezi Mekke'de olan mollağarşık müşrik koalisyonun yüklediği savaşların ve Medineli Hristiyanlarla olan yakın ilişkinin oluşturduğu ekonomik ve psikolojik faktörlerin etkisiyle müslümanlar bir başka yere (Küdü's'e) yönelmeye karar verdiler. Ne var ki, Allah müslümanların Mescid-i Haram'a (Kutsal Mescid'e) dönmelerini istedi. Bunu 2:142-145 ayetlerinden anlıyoruz. Bu ayetler, müslümanların "eski kibleleri olan" Kutsal Mescid'e dönmelerini emrederek peygamberimiz dönemindeki müslümanlar için zorlu bir sınav oluşturmuştur. Medine'deki Hristiyan toplumla olan ilişkilerin oluşturduğu sosyal ve ekonomik çıkarları tercih edenler ve olayların oluşturduğu politik duyguların etkisinden kurtulamayanlar bu kible değişimini kabul edemiyerek dinden dönmüşlerdir (2:142-144). Kısacası, kiblenin değişimini emreden ayetler, daha önce inen bir ayetin hükmünü neshetmemiştir. Muhammed peygamber liderliğinde Kabe'den başka bir kibleye yönelen müminlerin tekrar Kabe'ye dönmelerini ilk kez emreden ayetler olsa olsa bu toplumsal kararı neshetmiştir /kaldırmıştır.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Ve işte böyle, sizi ortada yürüyen bir ümmet kıldık ki, siz bütün insanlar üzerine adalet örneği ve hakkın şahitleri olasınız, Peygamber de sizin üzerinize şahit olsun. Daha önce içinde durduğunuz Kâ'be'yi kible yapmamız da şunun içindir: Peygamber'in izince gidecekleri, iki ökçesi üzerinde geri döneceklerden ayıralım. Bu iş elbette Allah'ın hidayet ettiği kimselerin dışındakilere çok ağır gelecekti. Allah imanınızı kaybedecek değildir. Hiç şüphesiz Allah, bütün insanlara çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

Elmalılı Meali (Orijinal)

ve işte böyle sizi doğru bir caddeye çıkarıp ortada yürüyen bir ümmet kıldık ki siz bütün insanlar üzerine adalet nümunesi, hak şahidleri olasınız, Peygamber de sizin üzerinize şahid olsun. Kibleyi mukaddema durduğunuz Kâ'be yapışımız da sırf şunun içindir: Peygamberin izince gidecekleri; iki ökçesi üzerinde geri döneceklerden ayıralım, o elbette Allahın hidayet eylediği kimselerden maadasına mutlak ağır gelecekdi, Allah iymanınızı zayi edecek değil, Her halde Allah insanlara re'fetli çok re'fetlidir, rahîmdir

Erhan Aktaş Meali

Ve böylece, sizi vasat¹ bir toplum yaptık ki insanlara karşı gerçeğin tanıkları olasınız; elçi de sizin üzerinizde tanık olsun. Senin arzulayıp da yönelemediğin² Kâbe'yi, Resûl'e uyanları ökçeleri üzerinde geri dönenlerden ayırt etmek için kible yaptık. Doğrusu, bu, Allah'ın hidayet ettiği³ kimselerden başkasına ağır

gelir. Allah, imanınızı boşa çıkaracak değildir. Kuşkusuz Allah, insanlara karşı Çok Şefkatli ve Çok Bağışlayıcı'dır.

1- Hayırlı, şerefli, üstün. "Bir şeyin iki ucu arasındaki kendine ait kısmı", "orta" gibi anlamlara gelen "vasat" sözcüğü, deyim olarak, bir şeyin en iyi, en doğru ve en yararlı olan yeri; hayırlı, dengeli ve ölçülü olmak anlamlarına gelmektedir. Atın veya devenin binilen yerleri olan sırtlarının ortası gibi. Tutarlı ve kararlı. 2- Henüz kible olmadığı için. 3- Doğru yola ilettiği.

Hasan Basri Çantay Meali

Böylece sizi (Ey Muhammed ümmeti) vasat (orta) bir ümmet yapmışızdır, insanlara karşı (hakıykatın) şâhidler (i) olasınız, bu peygamber de sizin üzerinize tam bir şahidi olsun diye. (Habîbim) senin haalâ üstünde durageldiğin (Kâ'beyi tekrar) kible yapmamız; o peygambere (sana) uyanları (senin izince gidenleri) ayağının iki ökçesi üzerinde geri döneceklerden (irtidâd edeceklerden ve münafıklardan) ayırd etmemiz içindir. Gerçi (Kıblenin bu suretle çevrilmesi) elbette büyük bîr (mesele) dir. Ancak bu, Allah'ın, doğru yola ilettiği kimseler hakkında (asla vârid) değil. Allah îmanınızı zaayi edecek değildir. Çünkü Allah insanları çok esirgeyendir, (onlara) rahmet (ve inayet) ini râyigân edendir.

Hayrat Neşriyat Meali

İşte böylece sizi mu'tedil (a dâletli ve dengeli) bir ümmet kıldık ki, insanların üzerine(hesab gününde u mum peygamberler lehine) şâhidler olasınız, pey gamber de sizin üzerinize şâhid olsun! Hem daha önce üzerinde bulunduğunu (kendisine yöneldiğin Kâ'be'yi) ancak, peygambere tâbi' olanları, ökçeleri üze rinde geri ye (küfre) dönecek olanlardan ayıralım diye kible yaptık. Çünkü şübhesiz (bu,) Allah'ın hidâyet ettiği kimselerden başkasına elbette ağırdır. Allah, îmâ nınızı (Mescid-i Ak sâ' ya doğru kıldığınız namazları) zâyî' edecek değildir. Şüb-hesiz ki Allah, insanlara karşı elbet te Raûf (çok şefkatli olan)dır, Rahîm (çok merhametli o-lan)dır.

İlyas Yorulmaz Meali

Böylece sizi dengeli, orta yolu takip eden bir ümmet yaptık ki, insanlara şahitlik edesiniz ve elçide (Resul) size şahit olsun. Üzerinde bulunduğunuz kibleyi değiştirmemizin nedeni, elçiye tabi olanla, ökçeleri üzerinden, (küfre) geri dönüş yapanları öğrenmemiz içindir. Allah'ın doğru yola ilettiklerinden başkaları için, (peygambere tabi olmak) ağır bir karar dır. Allah da imanınızı zayi etmeyecektir. Elbette ki Allah insanlara karşı şefkatli ve merhametlidir.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Böylece Biz, siz inananları taşkınlıktan uzak bir topluluk kıldık. İnsanlar için tanık olasınız, elçimiz de size tanık olsun diye. Senin yüz tuttuğun yönelgeyi biz ancak elçimize uyanlarla, ondan ayrılıp dönenleri bilelim diye yönelge yaptık. Gerçi bu çok ağır

geldi. Ancak, Allah'ın doğru yola ilettikleri için değil. Allah besbelli ki sizin inançlarınızı boşa çıkaracak değildir. Çünkü Allah insanları gözeticidir, esirgeyicidir.

İsmail Hakkı İzmirli

Bunun gibi [3] Sizi dünya ve âhirette halka şahadet edesiniz, Peygamber de size hakkiyle şahit olsun diye, âdil ve güzide bir ümmet kıldık. Yönelmiş olduğun kıbleyi [4] ancak peygambere tâbi olanları ayrılıp geri dönenlerden ayırt etmek için [5] kıble yaptık [6]. Gerçi bu keyfiyet çetindir, ancak Allah'ın hidayet ettiği kimse hakkında çetin olmaz. Allah/a imanınızı [7] zâyi kılmaz. Çünkü Allah nâs hakkında rauftur, [8], rahimdir.

[3] Sizi doğru yola getirdiğimiz gibi, yahut kıblenizi kıblelerin efdali yaptığımız gibi.

[4] Medine'de Beyt-i Makdise yönelmeden evvel Mekke'de yöneldiğin Kâbeyi yahut Beyt-i Makdisten sonraki Kâbeyi. Yahut yönelmiş olduğun Beyt-i Makdisi.

[5] Yahut resul ve mü'minler bilmek için. Bu zevât havası ibat olmakla bilmek nefs-i Bâriye izafe olunmuştur; yahut mevcûd ve zâhir olarak bilmekliğimiz için; yahut ehl-i tecrübe muamelesi yapmamız için.

[6] Yahut kıbleyi, ancak Peygambere tâbi olanları irtidat edenlerden ayırdetmek için yöneldiğin veya yönelmiş olduğun kıble yaptık.

[7] Tahvil-i kıble esnasında iman üzere sebatınızı yahut namazınızı zâyi kılmaz. Çünkü Âyet-i Kerîme yalnız Beyt-i Mukaddes'de namaz kıldıkları halde vefat eden sahabe hakkında nâzil olmuştur.

[8] Rauf refeti çok demektir. Refet rahmetten daha şiddetlidir. Refet elemenden hâlî olan nimeti vermektir; rahmet de nimeti vermek ise de eleme makrun olabilir; bu halde rahmet esirgemek, refeti kalp dayanmayacak veçhile, pek ziyade esirgemek demektir.

Kadri Çelik Meali

Böylece sizin insanlara ve Resul'ün de size şahit olması için sizi orta bir ümmet kıldık. Senin önceden yöneldiğin kıbleyi (Beyt'ul Mukaddes'i), sadece Peygamber'e uyanları, ökçeleri üzerine geri dönenlerden ayırt edip bilmemiz için kıble yaptık. Doğrusu bu (kıble değişimi) Allah'ın hidayet ettiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir. Allah imanınızı (önceden kıldığınız namazlarınızı) boşa çıkaracak değildir. Doğrusu Allah insanlara şefkat gösteren ve merhamet edendir.

Mahmut Kısa Meali

Ey müminler! **İşte böylece sizi**, her türlü aşırılıklardan uzak, vahye dayalı, dengeli, ölçülü, uyumlu, âdil, iyiliksever ve **orta yolu izleyen bir ümmet yaptık ki, tüm insanlığa karşı hakîkate şahitlik eden güzel örnekler ve âdil şahitler olasınız ve bu Elçi de size karşı güzel bir örnek ve şahit olsun.**

Ey Muhammed! **Senin daha önceleri Mekke'de iken yönelmiş olduğun kıbleyi**, yani Mescid-i Haram'ı şimdi size **kıble yaptık ki, Elçinin izinden gidenleri, gerisin geriye dönecek olanlardan ayırıp açıkça ortaya koyalım.** Bu imtihan sonucunda, iman iddiasıyla ortaya çıkan insanlar, iki gruba

ayrılacaktır: 1-Allah'ın emirlerine kayıtsız şartsız boyun eğen samimi müminler, 2-Çıkarlarına uygun olduğu sürece İslâm'ın hükümlerini kabul eden, fakat arzu ve beklentilerine aykırı düştüğü anda ilâhî emirleri reddeden münafıklar. **Doğrusu bu imtihân, Allah'ın yol gösterdiği kimselerden başkasına ağır gelecektir.** Nitekim, daha önce Peygamberi tasdik eden bazı Yahudiler, binlerce yıl kible edindikleri Kudüs'e yönelmekten vazgeçerek Mekke'ye yönelmelerini emreden ayetler gelince, bunu gururlarına yedirememiş ve Allah'ın emrini reddederek inkâr etmişlerdi.

Bu arada **Allah**, daha önceleri Mescid-i Aksa'ya yönelerek kılmış olduğunuz namazları elbette kabul edecek, ihlâs ve samimiyetle O'na bağlandığınız sürece, **sizin imanınızı asla boşa çıkarmayacaktır. Hiç kuşkusuz Allah, insanlara karşı çok şefkatli, çok merhametlidir.**

Kıblenin değiştirilmesi konusunda ilk nâzil olan ayetlere gelince: Allah'ın Elçisi, İslâm'ın ilk yıllarında Mekke'de namaz kılarken, Mescid-i Haram ile Mescid-i Aksa'yı aynı hizaya getirerek iki kibleye birden yöneliyordu. Fakat Mekke ile Kudüs arasında kalan Medîne'ye hicret ettikten sonra, Allah'ın emri ile Kudüs'e, Mescid-i Aksa'ya yönelmeye başladı. Fakat gönlünde yatan, İbrahim Peygamberden bu yana müminlerin kiblesi olan Beytullah'a yönelmekti. Bu yüzden Rabb'ine yalvararak kıblenin değiştirilmesini niyaz ediyor, ümitle vahyin gelmesini bekliyordu. Nihâyet, bu konudaki ilk emir geldi:

Mahmut Özdemir Meali

İşte böyle, sizi orta çizgide bir ümmet kıldık, siz İnsanlar'a şahidler olasınız, Rasûl de size şahid olsun! Senin bulunduğun Kible'yi tayin ettik; öyle ki, Rasûl'e tâbi' olan kimseyi, ökçesi üzeri geri dönen kimseden ayırd edip bilelim. Bu ancak Allah'ın hidayet ettiği kimselere göre elbette büyüktü. Allah sizin imanınızı zâyî' edecek / yok sayacak değildi. Gerçekten Allah, İnsanlar'a rahîm raûfdür.

Mehmet Çakır Meali

Sizi bu şekilde arabulucu bir toplum yaptık. Yarın kıyamet gününde herkesin tanığı siz olasınız istedik. Sizin tanığınız da bizzat resul olacak. Resulüm! senin yönelmekte olduğun kibleyi değiştirmemizin sebebi, kimler resule sadık kalacak, kimler çark etmek için tetikte bekliyor bilelim içindir. Bu değişiklik, Allah'ın samimî kulları dışında herkesi tedirgin etmiş olabilir. Ama, kullarının üzerine titreyen ve onları şefkatle kucaklayan Allah, herhalde sizin inancınızı zayi edecek değildir.

Mehmet Çoban Meali

Onlar ileri geri konuşmaya devam etsinler! Onlara aldırmayın! Sizi insanlara şahit olasınız, Resuller de size şahit olsun diye; aşırı gitmeyen, azgınlık yapmayan, her zaman hakkı adaleti koruyan bir topluluk yaptık. Emirlerimiz Allah'ın yoluna girmeyenlere ağır

gelir. Onlar kıblenin neden değiştirildiğini bilmezler. Kendi kendilerine göre yorum yaparlar. Kibleyi değiştirdik ki nifak sahipleri ortaya çıksın! Değişikliğe uyacaklar ile uymayacaklar belli olsun! Andolsun ki; Yahudilikten veya Hristiyanlıktan dönüp Müslüman olanların bazıları kible sınavımızda kaybetmiştir. Kıblenin Kâbe'ye çevrilmesini hazmedememişler, böylece içlerindeki nifak ateşini ortaya çıkarmışlardır. Allah'a ve Resul'üne inananlara kıblenin değişmesi ağır gelmez. Allah inananların imanını boşa çıkarmaz. Şüphesiz! Allah insanlara çok şefkatli ve çok merhametlidir.

Mehmet Okuyan Meali

İşte böylece sizin insanlığa şahitler olmanız, Elçinin de size şahit olması için [*] sizi dengeli [*] bir ümmet kıldık. Senin üzerinde bulunduğun (kible edindiğin Kâbe'yi) biz ancak Elçi'ye uyanı, topukları üzerinde geri dönenlerden bil(dir)memiz (ortaya çıkarmamız) [*] için kible yaptık. Bu, Allah'ın doğru yola ulaştırdıklarından başkasına elbette ağır gelir. Allah sizin imanınızı asla boşa çıkaracak değildir. Şüphesiz ki Allah insanlara karşı çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

Benzer mesajlar: Nisâ 4:41; Nahl 16:84, 89; Kasas 28:75. Âyette geçen [ümme-i vesat] tamlaması “orta, dengeli, adaletli, ölçülü, denk, uyumlu, ılımlı, hayırlı bir topluluk” anlamına gelmektedir. “Vasat ümmet”, [ifrât] denen “aşırılık”lardan ve [tefrît] denen “küçümsemecilik ve indirgemecilik”ten uzak olup [itidal] denen dengeyi tutturana topluluk demektir. “Yüce Allah'ın bilmesi” ifadesiyle ilgili izahımız için bkz. Âl-i İmrân 3:140, dipnot 11.

Mehmet Türk Meali

Böylece Biz sizi, Peygamberin size örnek olduğu gibi sizin de insanlara örnek olmanız¹ için, akli başında² (dengeli) bir ümmet kıldık.³ (Ey Muhammed!) Biz, Peygambere uyanları, ökçeleri üzerinde geri dönenlerden ayırt edelim diye senin daha önce yöneldiğin (Kâbe'yi) kible yaptık.⁴ Doğrusu (bu,) Allah'ın dosdoğru yolu gösterdiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir. (Unutmayın ki) Allah, sizin îmanınızı asla boşa götürmez.⁵ Çünkü Allah insanlara karşı çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

1 Şühedâ: Şehîd'in çoğuludur. Örfümüzde şehîd, şâhit manasındadır. Şâhit, bir hakkı ispatta şehadetine müracaat olunan ve hükme delil olarak kabul edilen kimse demektir. Şer'an, bir başkasının diğeri aleyhine hakkını ihbar etmeğe “şehâdet” denilir. Buna göre; şâhit, ortada, adil ve sözü muteber bir kimse demektir. Bu münasebetle yaşayış yönüyle örnek kabul edilen ve kendisine uyulan kimselere dahi, “şâhit” denilir. İşte Cenab-ı Allah, ümmeti Muhammed'i insanlar arasında böyle; ortada, adil, sözü muteber, imameti haiz, kendisine uyulan bir cemaat yapmak ve tam manasıyla adil bir ümmeti teşkil etmek için Muhammed (a.s) sayesinde yeni bir sırat-ı müstakime hidayet buyurmuştur. Bu yüzden İslâm ümmetinin, diğer insanlar arasındaki bu vazifesini asla unutmaması icap etmektedir. İşte ey Müslümanlar! Siz böyle insanlar üzerine şâhit olun ki, Allah'ın Rasulü de sizin üzerinize şâhit ve size önder olsun. (Elmalılı)

2 Vasat: orta, her tarafı denk, mutedil, hayırlı, akli başında demektir.

(Kurtubî)

3 Bu bölüm, “Böylece Biz sizi, (âhirette) Peygamberin size şahit olacağı gibi sizin de insanlara şahit olmanız için aklı başında bir ümmet yaptık.” şeklinde anlaşılabilir.

4 Peygamberimiz, Mekke’de iken Kâbe’ye dönerek namaz kıları. Medine’ye hicretinden sonra Kudüs’e doğru namaz ile emrolunmuş ve bu şekilde on altı veya on yedi ay civarında namaz kılmıştı. (Kurtubî)

5 Yani Allah, sizin imanınızı veya imanınızın eseri ve alâmeti olan namazlarınızı asla zayi etmez. Kible değişse bile Allah, bundan önce kıldığınız namazları ve vefat edenlerin namazlarını boşa götürmez. (Elmalılı)

Muhammed Esed Meali

Ve böylece sizin dengeli ve ölçülü bir toplum ¹¹⁸ olmanızı istedik ki [hayatınızla] tüm insanlığın huzurunda hakikatin şahitleri olasınız ve Elçi de sizin huzurunuzda ona şahitlik yapsın. ¹¹⁹ Ve Elçi’ye uyanlar ile ökçeleri üzerinde gerisingeri dönenler arasında açık bir ayırım yapabilmek amacıyla senin, [ey Peygamber,] daha önce yöneldiğin hedefi [bu topluluk için] kible olarak tayin ettik: Şüphesiz bu, Allah’ın doğru yola ulaştırdığı kişilerden ¹²⁰ başka herkes için zor bir sınavdı. Allah sizin inancınızı kesinlikle gözardı etmeyecektir; zira, unutmayın ki Allah insana karşı en şefkatli olandır, rahmet kaynağıdır.

118 Lafzen, “orta bir toplum” -yani, aşırılıklar karşısında adil bir denge gözeten ve hem zevk ve sefahatı hem de mübalağalı bir zühdü reddederek insanın tabiatını ve imkanlarını değerlendirmede gerçekçi ve makul davranan bir topluluk. Kur’an, sıkça tekrarladığı, hayatın her cephesinde dengeli ve ölçülü olma çağrısı ile uyumlu olarak müminlere, hayatlarının bedenî ve maddî yönüne çok fazla ağırlık vermemelerini öğütler; ama aynı zamanda insanın bu “bedenî hayat” ile ilgili ihtiyaç ve isteklerinin ilahî iradenin eseri ve bu nedenle de meşru olduğunu kabul eder. Daha ileri bir tahlilde, “dengeli ve ölçülü bir toplum” ifadesinin insanın varoluş problemine İslamî yaklaşımı temsil ettiği söylenebilir: ruh ile beden arasında fitrî bir çatışma olduğu görüşünün reddi ve insan hayatının bu ikili cephesindeki tabîî ve ilahî bütünlüğün açık bir teyidi. İslam’a özgü olan bu dengeli davranış, doğrudan Allah’ın birliği ve bütün hilkatin temelinde yatan amacın teklifi kavramından doğmaktadır. Böylece, burada “dengeli ve ölçülü toplum”dan söz edilmesi, Allah’ın birliğinin bir sembolü olarak Kâbe tema’sına uygun düşen bir giriştir.

119 Yani, “Hz. Peygamber’in size örnek olması gibi sizin hayat tarzınızın da bütün insanlığa bir örnek olduğuna”.

120 Yani, “anlama ve kavrama (yeteneği) verdiklerinden” (Râzî). “Zor sınav” (kebîre) tanımlaması, Kur’an’da zikredilen önceki peygamberlerin büyük çoğunluğunun öğretilerini hatırlayarak Kudüs’e doğru namaz kılmaya alıştıkları halde Medine’ye hicretten sonra Müslümanlardan Kâbe’ye yönelmelerinin istenmesinden doğmaktaydı -ki Kâbe o zaman (H. 2. yılda) müşrik Kureyşliler tarafından hâlâ sayısız putlarını adadıkları bir Mâbed olarak kullanılmaktaydı. Buna karşılık Kur’an, gerçek müminlerin Kâbe’yi bir kez daha kible olarak kabul etmekte zorlanmayacaklarını ifade eder: Müminler, Hz. İbrahim’in Mâbedini Allah’ın birliğinin bir sembolü ve İslam’ın ideolojik bütünlüğünün bir odak noktası olarak tesbit eden bu buyruğun gerisindeki ilahî hikmeti içgüdüsel olarak anlayabilirler. (Bkz. ayrıca yukarıda not 116.)

Mustafa Çavdar Meali

Elçi size şahit ve model olsun ki, siz de insanlığa şahit ve model olasınız diye, sizi dengeli bir ümmet kıldık. Senin şu anda döndüğün kibleyi ise sırf elçiye uyanları, ökçesi üzerinde dönenlerden ayırt edelim diye kible yaptık. Bu, her ne kadar Allah'ın gösterdiği doğru yola uyanlardan başkasına ağır gelse de. Zira Allah sizin daha önceki ibadetlerinizi ve imanınızı zayi edecek değildir. Allah insanlara karşı çok şefkatli ve merhametlidir. 22/78, 3/110, 42/13

Mustafa İslamoğlu Meali

İşte böylece sizin dengeli[281] bir ümmet[282] olmanızı istedik ki, insanlığa örnek ve model olasınız ve Elçi de size örnek ve model olsun.[283] Elçi'ye uyanların arasından topukları üzerinde gerisin geri dönenleri belirtelim için,[284] senin şu an yöneldiğin yönü kible olarak tayin ettik.[285] Hiç şüphesiz bu olay, Allah'ın yol gösterdikleri hariç, herkes için çok zor bir sınavdı; Allah sizin iman(da ısrar)ınızı kesinlikle zayi etmeyecektir. Elbette Allah insanlara karşı sınırsız bir şefkat, sonsuz bir merhamet sahibidir. [286]

[281] *Vesat, nicelik olarak "orta", nitelik olarak "denge ve adâlet" anlamına gelir. Kureyş lehçesinde de vesetan, 'adlen vurgusuyla kullanılmıştır. "Kenar" anlamına gelen tarafın karşıtıdır. İfrat ve tefrit de vesatın zıtlarıdır. Burada, 'vasat ümmet'ten kasıt nitelik anlamında bir 'orta'lıktır. Bunu da en güzel "denge" ifade eder. Bu vurgu, Yahudilik ve Hristiyanlıkta dengenin bozulduğu îmâsını içerir. [282] Umm kökünden türetilen ümmet "İnsanlığa analık yapan bir toplum" vurgusu taşır. [283] Şehîd "tanık" anlamına, "hayatını imanına şahit kılan ve çağına şahit olan" anlamına geldiği gibi; "örnek, model" anlamına da gelir. Tercihimiz ikincisidir. Ümmetin "şehîd" olması; insanlığın imanına şahit olan ve insanlığı imanına şahit kılan ana yürekli toplum olması demektir. İmam ümmetin mânevî annesi, ümmet insanlığın mânevî annesidir. [284] Na'leme ibaresi "bilelim" değil "belirtelim/belirleyelim" şeklinde anlaşılmalıdır. Bunun dilsel gerekçesi fiilin türetildiği kökün iki mastara birden delâlet etmesidir: 'İlm ve 'alâmet. İlki "bilmek", ikincisi "bildirmek" içindir. "Dağlar" yer bildirdiği için a'lâm olarak anılır. Zira her dağ bir 'alem, yani yolcunun yönünü "belirlemesi" için bir "bel" ve "belirti"dir. Kur'an'da buna benzer ifadelerin tümü 'ilm mastarına nisbetle "bilmemiz için" şeklinde değil, 'alâmet mastarına nisbetle "belirtmemiz için" şeklinde anlaşılmalıdır (Bkz: 18:12; 29:3; 34:21; 47:31 vd). Allah'ın insanın davranışlarını olmadan evvel bilmesi, o davranışın muhataplarına ceza ve ödül gerektirmez. Davranışın muhatabına ceza ve ödül getiren bilgi "vâkî olan"ın bilgisidir. Bu bilgiye muhtaç olan sınavı yapan Allah değil, sınava giren insandır. [285] Buradaki mâ nafiye olarak okunursa, mâna "herhangi bir kible tayin etmeyerek (Kudüs'ü kible edinmene izin verdik)" olur. Bu takdirde "geri dönenler", Kudüs'e yönelmeyi kendilerine yediremeyen Araplar olmuş olur. Bu yorum, Medine'de hayli yekûn tutan münafik zümrenin ne tür gerekçelerle ortaya çıktığını da izah eder. [286] "İmanınızı zayi etmeyecektir" zımnen şu anlama da gelebilir: "Kudüs'e doğru kıldığınız namazlarınızın Allah katında geçerli olduğuna dair imanınızı..." Âyetteki hitabın muhatabının kitap ehli olması da mümkündür.*

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Ve işte böylece sizleri de bir ümmet-i vasat kıldık ki nâs üzerine şahitler olasınız. Ve bu Peygamber de sizlerin üzerinize tam bir şahit olsun. Ve senin, evvelce tarafına müteveccih bulunduğun Kâbe'yi yine kible yapmadık, ancak Resûle kimlerin tâbi olacaklarını, gerisi gerisine döneceklerden temyiz etmek için yaptık. Gerçi bu büyük bir hadisedir. Ancak Allah'ın hidâyet ettiği zâtlar hakkında değil. Ve Allah sizin imânınızı elbette zâyî edecek değildir. Şüphesiz yok ki Allah Teâlâ nâsa elbette raûftur, rahîmdir.

Suat Yıldırım Meali

Ve işte böylece Biz sizi örnek bir ümmet kıldık ki insanlar nezdinde Hakk'ın şahitleri olasınız ve Peygamber de sizin hakkınızda şahit olsun. Senin arzulayıp da şu anda yöneldiğin Kâbeyi kible yapmamızın sebebi, sırf Peygamberin izinden gidenlerle ondan ayrılıp gerisin geriye dönecekleri meydana çıkarmaktır. Gerçi bu oldukça ağır bir iştir. Ancak Allah'ın doğru yola erdirdiği kimseler için mesele teşkil etmez. Allah imanınızı zayi edecek değildir. Çünkü Allah insanlara karşı pek şefkatlidir, çok merhametlidir. [17, 82; 41, 44; 4, 115]

Müslümanlar, Allah'ın hidâyetine tâbi olarak örnek ümmet haline geldiler. Kiblenin değiştirilmesi, önderliğin İsrailoğullarından alınıp İslâm'a verilmesini simgeliyordu. Allah Teâlâ âhirette peygamberlerin hakkı tebliğ ettiklerini belgelemelerini isteyeceği gibi, ümmetten de peygamberlerinden aldıklarını değiştirmeden tebliğ edip etmediklerinin hesabını soracaktır. Bir hadiste Hz. Peygamber (a.s.) şöyle buyurmuştur: "Siz Allah'ın yeryüzündeki şahitlerisiniz, neye şahitlik ederseniz gerekli olur." Müminler, Allah'ı görüyoresına yaşama, hâl ve davranışları ile insanlara Allah'ı tanıtmaya görevindedirler. Öyle ki, onları gören, Allah'ı hatırlamalıdır. "Ümmetim dalalet üzerinde ittifak etmez." hadisi icmâ delilinin esas kaynağıdır.

Süleyman Ateş Meali

Böylece sizi orta bir ümmet yaptık ki, insanlara şahid olasınız. Elçi de size şahid olsun. Biz, Elçi'ye uyanı, ökçesi üzerinde geriye dönenenden ayıralım diye, eskiden yöneldiğin Ka'be'yi kible yaptık. Bu, Allah'ın yol gösterdiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir. Allah sizin imanınızı zayi edecek değildir. Şüphesiz Allah, insanlara şefkatli, merhametlidir.

Süleyman Tefik (1927)

(Dilediğimizi hidâyet iylediğimiz gibi) sizi de bir ümmet-i vasat (ümmetlerin hayırlısı, doğrusu ve 'âdili) kıldık. Tâ ki siz, ümmetleriyle peygamberleri arasındaki ihtilâfda nâs üzerine şahidler olasınız ve rasûl de sizin üstünüze ('âdil ve makbûlu's şehâde olduğınıza) şahid ola. Senin üzerinde bulunduğun kibleyi ancak rasûle tâbi' olanlarla (ona ittibâ'dan imtinâ' ile) gerilerine dönenleri bilmek için yaptık [3] Her ne kadar bu (tahvîl-i kible) bir çoklarına güç gelir ise de Allâh Te'âlânın hidâyet buyurduklarına öyle (güç ve ağır) değildir. Cenâb-ı Hak imânınızı

(îmânınız dolayısıyla işlediğiniz hayır işleri) zâyi' itmez. [1] Allâh kullarına ra'fet sâhibi ve son derece rahmet idicidir.

[3] Kible tahvili emri üzerine evvelce İslâm olan yahûdilerden ba'zıları bundan gücenerek tekrâr yahûdiliğe döndiler. Hâlis ve muhlis olan İslâmlar ise (Allâh'ın bunda bir hikmeti vardır, bizim vazîfemiz emre itâ'atdır) diyerek îmânlarında ve dinlerinde sebât iylediler. [1] Kiblenin Ka'be'ye tahvili üzerine yahûdilerin müslümanlara (eğer bundan evvel teveccüh iylediğiniz kible yanlış idiyse oraya doğru kıldığınız namâzlar bâtil oldu. Eğer yanlış değil idiyse neden tahvile lüzûm gördünüz?) dimeleri üzerine müslümanlar tahvil-i kiblede evvel kıldıkları namâzlar hakkında şübhe ve tereddüde düşdiler. Ve rasûl 'aleyhisselâmdan bunu sordular. Cenâb-ı Hak bu âyet-i kerîme ile onları endişe ve merakdan kurtardı.

Süleymaniye Vakfı Meali

İşte böyle! Sizi merkez toplum[1] yaptık ki insanlara örnek olasınız, Kitabımız[2] da yanınızda olsun.[3] Yönelmekte olduğun kibleyi, sırf elçimize uyanla ona sırt çevireni bilelim diye, yaptık. [4] Onun değişmesi, Allah'ın doğru yolda olduğunu onayladıklarından başkasına ağır gelir. Allah,(Kâbe'nin tekrar kible olacağına dair) inancınızı boşa çıkaracak değildir. İnsanlara pek şefkatli ve iyiliği bol olan Allah'tır.

[1] Her insanın inanması gereken din, bu din olduğu için, insanlara örnek olmamız gerekir. (Ali İmran 3/110)

[2] Ayette geçen Resul (رسول), hem bilgi hem de bilgiyi ileten elçi anlamındadır (Müfredat). Bilgi, elçiden önemli olduğu için Allah Teâlâ şöyle demiştir: "Muhammed sadece elçidir. Ondan önce de elçiler geldi. O ölse veya öldürülse, gerisin geri mi döneceksiniz?" (Al-i İmran 3/144) Elçimiz Muhammed'in, Allah'tan getirdiği bilgiler Kur'an'da toplandığından artık bizim için Resul, Kur'an'dır. Bu yüzden resul kelimesine, yerine göre Allah'ın Kitab'ı anlamını vereceğiz.

[3] Ayetteki şehid kelimesine, ism-i mef'ûl anlamı verilmiştir. [*] İlk kible Kâbe'dir. Beyt-i Makdis'e, Davut aleyhisselam zamanında çevrilmiştir. (II. Samuel, 24/16-25)

Şaban Piriş Meali

Nitekim, insanlara şahit olmanız, Peygamber'in de size şahit olması için sizi vasat /adil bir ümmet kıldık. Senin üzerinde bulunduğu kibleyi ise sırf peygambere uyanları, ökçesi üzerinde dönenlerden ayırt edelim diye kible yaptık. Allah'ın doğru yolu gösterdiklerinden başkası için bu çok ağır bir şeydir. Allah sizin imanınızı zayi edecek değildir. Allah insanlara çok şefkatli ve merhametlidir.

Ümit Şimşek Meali

Biz sizi böylece vasat bir ümmet(58) yaptık—tâ ki siz insanlara şahitler olun, Peygamber de size bir şahit olsun.(59) Senin vaktiyle yöneldiğin Kâbe'yi ise, kim Peygambere uyuyor, kim de topuğu üzerinde gerisin geri dönüyor, görelim diye kible yaptık. Bu, Allah'ın hidayet verdiği kimselerden başkasına pek güç gelir. Yoksa Allah sizin imanınızı zayi edecek değildir.(60) Gerçekten, Allah insanlara çok şefkatli, çok merhametlidir.

(58) Aşırılıktan uzak, hak ve adalet üzere olan, herkese örnek olabilecek dengeli bir toplum.

(59) Sözü dinlenen, tanıklığına itibar edilen, insanlar arasında üstün özellikleriyle seçkin durumda olan ve böylece, herkes tarafından örnek alınabilecek bir toplum olun. Peygamber de sizin için uyulacak örnektir. Bir başka anlamıyla, peygamberlerin ümmetlerine hakkı tebliğ etmiş olduklarına dair siz kıyamet gününde tanıklık edin; Peygamber de sizin doğru yolda olduğunuza dair tanıklık yapsın.

(60) Daha önceki kibleye yönelerek kıldığınız namazları Allah zayi etmez; hepsinin ödülünü eksiksiz alırsınız. Yukarıda da geçtiği gibi, doğu da, batı da Allah'ındır. O, dilediği yönü kible olarak belirler.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

İşte böyle! Biz sizi, insanlar üstüne tanık olasınız, resul de sizin üstünüze tanık olsun diye, orta yolu izleyen bir ümmet yaptık. Biz, eskiden üzerinde olduğunu kible haline getirdik ki resule uyanı, ökçesi üstüne gerisin geri dönenenden ayıralım. Bu, Allah'ın kılavuzluk ettikleri dışındakilere gerçekten zor gelecektir. Ama Allah imanınızı işe yaramaz hale getirmeyecektir. Şu da bir gerçek ki, Allah öncelikle insanlara karşı çok acıyıcı, çok merhametlidir.

Eski Anadolu Türkçesi

dağı ancılayın, kılduğ sizi bir bölük kavm üründü; tā olasız tanuğlar âdemiler üzere; dağı ola yalavaç ya'nı peygamber muhammed «salla'llāhu aleyhi ve sellem» tanuğ dağı kılmağuğ kıblayı ol kim oldun anuñ üzere illā kim bilevüz anı kim uyar yalavaca [11b] andan kim döner iki ökçesi üzere. dağı bayıķ oldu ol ağır illā anlara kim toğru yol gösterdi Tañrı. dağı olmadı Tañrı kim žāyı' eyleye inanunuz Tañrı âdemilere mihrubandur, rahmet kılıcı.

Satır Altı Meal (1534)

Dağı anuñ gibi kılduğ sizi ortancı ümmet, hattā ki tanuğ olasız halk üstine. Muhammed resūl'illāh dağı ola tanuğ sizün üstünüze. Dağı kılma-đuğ ol kıble kim sen anuñ üstine-y-idi-sen. Hattā ki bilevüz kim uyar peygām-bere, dağı kim ardına döner ökcesi üstine. Dağı egerçi katı uludur nefis üs-tine illā ol kişiler ki Tañrı Ta'ālā hidāyet viridi. Dağı Tañrı Ta'ālā yitürmezsizün imānunuzı. Taḥkīk Tañrı Ta'ālā kişiler esirgeyicidür, rahmet kılıcıdır.

Bunyadov-Memmedeliyev

(Ey müsəlmanlar!) Beləliklə də, sizi (ədalətli və seçilmiş) bir ümmət etdik ki, insanların əməllərinə (qiyamətdə) şahid olasınız, Peyğəmbər də (Muhəmməd əleyhisəllam da) sizə şahid olsun. (Ya Rəsulum!) İndi yönəldiyin qibləni (Kə'bəni) yalnız Peyğəmbərə tabe olanlarla ondan üz çevirənləri bir-birindən ayırd etmək üçün (qiblə) tə'yin etdik. Bu, (qibləni Beytülmuqəddəsdən Kə'bəyə tərəf çevirmək) ağır görünsə də, ancaq Allahın doğru yola yönəltdiyi şəxslər üçün ağır deyildir. Allah sizin imanınızı

(bundan əvvəl Beytülmuqəddəsə üz tutaraq qıldığınız namazlarınızı) əvəzsiz buraxmaz. Allah insanlara qarşı, əlbəttə, mehribandır, mərhəmətlidir.

M. Pickthall (English)

Thus We have appointed you a middle nation, that ye may be witnesses against mankind. and that the messenger may be a witness against you. And We appointed the qiblah which ye formerly observed only that We might know him who followeth the messenger, from him who turneth on his heels. In truth it was a hard (test) save for those whom Allah guided. But it was not Allah's purpose that your faith should be in vain, for Allah is full of pity, Merciful toward mankind.

Yusuf Ali (English)

Thus(142), have We made of you an Ummat justly balanced(143), that ye might be witnesses(144) over the nations, and the Messenger a witness over yourselves; and We appointed the Qibla to which thou wast used, only to test those who followed the Messenger from those who would turn on their heels(145) (From the Faith). Indeed it was (A change) momentous, except to those guided by Allah. And never would Allah Make your faith of no effect(146). For Allah is to all people Most surely full of kindness, Most Merciful.

142 Thus : By giving you a Qiblah of your own, most ancient in history, and most modern as a symbol of your organisation as a new nation (Ummah) .

143 Justly balanced : The essence of Islam is to avoid all extravagances on either side. It is a sober, practical religion. But the Arabic word (wasat) also implies a touch of the literal meaning of Intermediacy. Geographically, Arabia is in an intermediate position in the Old World , as was proved in history by the rapid expansion of Islam, north, south, west and east.

144 Witnesses. When two persons dispute, they advance extravagant claims. A just witness comes between them, and brings the light of reason to bear on them, pruning all their selfish extravagances. So the mission of Islam is to curb, for instance, the extreme formalism of the Mosaic law and the extreme "otherworldliness" professed by Christianity. The witness must be unselfish, equipped with first-hand knowledge, and ready to intervene in the cause of justice. Such is the position claimed by Islam among rival systems. Similarly, within Islam itself, the position of witness to whom disputants can appeal is held by Muhammad Al Mustafa. (Cf. 4:135, 5:44 , and 5:8).

145 The Qiblah of Jerusalem might itself have seemed strange to the Arabs, and the change from it to the Ka'bah might have seemed strange after they had become used to the other. In reality one direction or another, or east or west, in itself did not matter. What mattered was the sense of discipline, on which Islam lays so much stress: which of us is willing to follow the directions of the chosen Prophet of Allah? Mere quibblers about non-essential matters are tested by this. (R) .

146 What became of prayer with the Jerusalem Qiblah? It was equally efficacious before the new Qiblah was ordained. Allah regards our

faith: every act of true and genuine faith is efficacious with Him, even if formalists pick holes in such acts.